

HUIPPUVOIMISTELUN STRATEGIA

Svoli

SUOMEN VOIMISTELULIITTO SVOLI

HUIPPUVOIMISTELUN STRATEGIA

1. Painos / 15.3.2007

Svoli

SUOMEN VOIMISTELULIITTO SVOLI ry.
Hämeentie 105A
00550 Helsinki

www.svoli.fi

Hyvässä seurassa on ilo liikkua!®

SUOMEN VOIMISTELULIITTO SVOLI

Hyvässä seurassa on ilo liikkua!

Svoli on mukana ihmisen elämänkaaren kaikissa vaiheissa. Meillä riittää toimintaa vauvasta mummiin ja vaariin, naisille ja miehille sekä työlle ja pojille.

Svoliin kuuluu noin 400 seuraa, joissa liikkuu 133.000 jäsentä. Svoli on Suomen suurin aikuisten liikuttaja ja toiseksi suurin lasten ja nuorten liikuttaja.

Visiomme on: voimistelu – halutuinta liikuntaa ja toimintaa yhdessä!

Voimistelun toimiala: lasten voimistelu, kilpailu- ja harrastevoimistelu, huippuvoimistelu, lajitoiminta sekä aikuisten voimisteluliikunta.

Perheliikunta alle kouluikäisille lapsille ja heidän vanhemmilleen suunnattua toimintaa seurojen ohjatuilla tunneilla.

Svoli Jumppakoulu 3-12-vuotiaille on lasten voimistelumaailma Svolissa. Jumppakoulussa lapsi oppii perusvoimistelutaidot leikkien ja iloiten. Yli 6-vuotiaat Svoli jumppakoululaiset kilpailevat lasten kilpailuissa, Asemilla, joissa jokainen saa palautteen taidoistaan ja kaikki lapset palkitaan.

Nuorten harraste- ja kilpavoimistelu tarjoaa voimistelulajien harrastajille mahdollisuuden taitojensa mukaiseen kilpailusarjaan ja treenaukseen. Svolin vuosittaiset tapahtumat tarjoavat lisäksi nuorten ryhmille iloisia esiintymisen paikkoja.

Huippuvoimistelu, jonka strategisesta kehittämisestä vastaa huippuvoimistelun kehittämisryhmä, jossa on edustus kaikista Svolin lajeista.

Kilpailulajeina ovat joukkuevoimistelu, kilpa-aerobic, miesten ja naisten telinevoimistelu, näytösvoimistelu, rytmisen voimistelu, trampoliinivoimistelu, joista olympialajeja ovat miesten ja naisten telinevoimistelu, rytmisen voimistelu ja trampoliinivoimistelu.

Kaikissa lajeissa järjestetään SM-kilpailut. Joukkuevoimistelussa on lisäksi MM-kilpailut ja maailman cupin kilpailut. Näytösvoimistelussa on PM ja EM-kilpailut. Kilpa-aerobicissa on EM- ja MM-kilpailut ja rytmisessä voimistelussa, trampoliinivoimistelussa ja telinevoimistelussa PM-, EM- ja MM-kisat.

Seuratoiminnan ja alueellisen toiminnan toimiala

Seurajohtajien ja seuratoimijoiden jäsen-, yhdistys- ja sääntöasiat, edunvalvonta ja seurajohtajien koulutus.

Svolin alueet Etelä-Suomi, Länsi-Suomi, Pohjanmaa, Pohjois-Savo, Savo-Karjala ja Sydän-Suomi järjestävät seurakohtaamisia, koulutuksia ja leirejä, sekä yhdessä alueen seurojen kanssa tapahtumia ja kilpailuja.

Svoli kouluttaa vuosittain yli 4.500 ohjaajaa, valmentajaa ja seurajohtajaa. Svoli on voimistelun monipuolisin osaaja ja johtava kouluttaja Suomessa.

Svolin nettisivuilta www.svoli.fi kohdassa "seurat" on Svolin kaikkien seurojen yhteystiedot, ja linkit sadankuudenkymmenen seuran sivuille, joista näkyvät tuntiohjelmat, ajat, paikat sekä ohjaajat.

SISÄLTÖ

Tiivistelmä.....	5
Johdanto.....	6
1. Nykytilan analyysi.....	7
1.1. Suomalaisen voimistelun historia.....	7
1.2. Voimistelulajien nykytilan analyysi.....	9
1.3. Voimistelulajien kansainvälinen menestys.....	11
1.4. Voimistelulajien valmennusprojektit.....	12
1.5. Voimistelulajien seuratoiminnan tunnusluvut 2005.....	12
1.6. Huippu-urheilun organisoituminen Suomessa ja Pohjoismaissa.....	13
2. Huippuvoimistelun arvot.....	14
3. Huippuvoimistelun visio 2012.....	14
4. Vastuut ja työnjako Suomen Voimisteluliitto Svolissa huippuvoimistelun näkökulmasta.....	15
4.1. Svolin toiminnot ja työryhmät.....	15
4.2. Svolin voimistelutoiminta, seuratoiminta ja alueellinen toiminta.....	16
4.3. Svolin toimihenkilöorganisaatio.....	17
5. Keskeiset kehittämistoimenpiteet vision toteuttamiseksi.....	18
5.1. Voimistelun valmennusjärjestelmän luominen.....	18
5.2. Seuratoiminnan kehittäminen kilpa- ja huippuvoimistelun näkökulmasta	19
5.3. Huippuvoimistelun osaamiskeskuksen luominen.....	19
5.4. Harjoitusolosuhteiden parantaminen kohti valmennuskeskusajattelua	20
6. Strategian toteutumisen taloudelliset edellytykset.....	21
6.1. Huippu-urheilun budjetti.....	21
6.2. Lisärahoituksen lähteet.....	21
7. Strategian toteutuksen seuranta, arviointi ja kehittäminen.....	22
Lähteet.....	23

TIIVISTELMÄ

Suomen Voimisteluliitto Svolin asettama huippuvoimistelun kehittämisryhmä laati vuoden työn tuloksena strategian suomalaiselle huippuvoimistelulle. Työn pohjana on Suomen Voimisteluliitto SVL:n ja Suomen Voimistelu- ja Liikuntaseurat SVoLi:n aiempi strateginen suunnittelu- ja valmistelutyö sekä suomalaisen huippuvoimistelun siirtyminen ensimmäistä kertaa yhden lajiliiton alaisuuteen vuoden 2004 lopussa. Huippuvoimistelun strategia 2006-2012 on ensimmäinen Suomen Voimisteluliitto Svolin huippuvoimistelun strategia.

Kehittämisryhmä arvioi työssään suomalaisen huippuvoimistelun nykytilaa, teki laajan taustatyön strategiatyön pohjaksi ja valitsi kehittämistoimenpiteet toteutettaviksi.

Kehittämisryhmä esittää, että vuosien 2007-2012 välisenä aikana toimeenpannaan useita kehittämistoimenpiteitä, joiden avulla varmistetaan suomalaisen huippuvoimistelun jatkuva kehittyminen, voimistelulajien välinen yhteistyö ja kansainvälinen menestys.

Kehittämisryhmä rakensi kehittämistoimenpiteet työssä esiteltävien arvojen sekä seuraavan vision pohjalta: "Kilpa- ja huippu-urheilu on tärkeä osa Suomen Voimisteluliitto Svolin toimintaa.

• Suomalainen voimistelu on arvostettua ja menestyy kansainvälisesti. Toiminta on eettistä ja tavoitteellista, mahdollistaa kasvamisen ja oppimisen sekä tuottaa elämyksiä."

• Kehittämisryhmä esittää strategiassa huippuvoimistelun seuraavien kehittämistoimenpiteiden käynnistämistä:

1. Voimistelun valmennusjärjestelmän luominen
2. Seuratoiminnan kehittäminen kilpa- ja huippuvoimistelun näkökulmasta
3. Huippuvoimistelun osaamiskeskuksen luominen
4. Harjoitusolosuhteiden parantaminen kohti valmennuskeskusajattelua

• Jotta strategian kehittämishankkeet voitaisiin toteuttaa täysmääräisesti sisäisen rahoituksen taloudellisia ja henkilöresursseja on lisättävä ja yhteistyötä parannettava.

• Edellytyksenä strategian toteuttamiselle on ulkoisen rahoituksen saaminen strategiakauden aikana.

JOHDANTO

Suomen Voimistelu- ja Liikuntaseurat SVoLi:n asettama huippuvoimistelun strategiatyöryhmä aloitti vuonna 2003 strategiatyön valmistelun. Valmistelutyössä todettiin erittäin tärkeäksi, että Suomen huippuvoimistelulle valmistuu strategia. Pohdinnan tuloksena haluttiin lisätä voimavaroja huippuvoimistelun kehittämiseen ja turvata sen arvostus ja menestyminen kansallisella ja kansainvälisellä tasolla.

13.11.2004 Suomen Voimisteluliitto SVL ja Suomen Voimistelu- ja Liikuntaseurat SVoLi yhdistyivät. Yhteinen liitto antoi huippuvoimistelulle näkymän kehittyä ja tavoitella vankemmin kansainvälistä menestystä. Liittojen yhdistymisen yhteydessä perustettiin huippuvoimistelun kehittämissyhmä, jossa oli edustaja jokaisesta uuden Suomen Voimisteluliitto Svolin seitsemästä lajista.

Huippuvoimistelun kehittämissyhmän yksi tavoite oli huippuvoimistelun strategiatyön tekeminen. Vuonna 2005 luotiin yhteistä pohjaa strategiatyölle sekä kartoitettiin lajien nykytila sekä yhteisiä ja erillisiä tarpeita ja haasteita. Vuonna 2006 pohjatyön perusteella luotiin strategia Suomen huippuvoimistelulle. Strategiatyö koostuu työn valmistelusta vuosina 2003-2005, strategiatyön kehittämistoimenpiteiden laajasta taustatyöstä, joka tehtiin vuonna 2006, taustatyön johtopäätöksistä sekä tavoitteista. Strategiatyön vision ja arvojen mukaisesti konkreettiset toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi ajoittuvat vuosiin 2007-2012.

Strategiaa valmistelleen huippuvoimistelun kehittämissyhmän puheenjohtajana toimi Mika Holopainen (miesten telinevoimistelu) ja jäseninä olivat Laura Ahonen (rytmisen voimistelu), Sonia Hicks (näytösvoimistelu), Raija Koivisto-Jalonen (naisten telinevoimistelu), Päivi Malinen (kilpa-aerobic), Laura Nihti (joukkuevoimistelu) ja Valpuri Taulasalo (trampoliinivoimistelu) sekä liiton hallituksen jäsenet Leea Paija ja Pirki Aura. Suomen Voimisteluliitto Svolin toimihenkilöistä työssä olivat mukana vuonna 2005 VOILA:n toimialapäällikkö Pulmu Puonti, miesten telinevoimistelun lajipäällikkö Topi Taskinen ja joukkuevoimistelun päävalmentaja Anna Kirjavainen. Vuonna 2006 työtä jatkoi Anna Kirjavainen ja VOILA:n toimialapäällikkö Marja Miettinen.

TYÖN TARKOITUS

Huippuvoimistelun strategiatyön tarkoituksena on esittää selkeä linja suomalaisen huippuvoimistelun kehittämiseksi. Strategiatyö on linjassa Suomen Voimisteluliitto Svolin strategisen suunnittelun ja lajien kehittämissuunnitelmien kanssa. Strategialle erityisen merkittäviä ovat uudet mahdollisuudet ja haasteet, jotka liittojen yhdyntymisen on avannut.

Kehittämissyhmä kokoontui vuosien 2005-2006 aikana 10 kertaa.

Kehittämissyhmä kuuli lajien ja työhön liittyvien osa-alueiden asiantuntijoita työn aikana.

KÄSITTEET

Strategiatyössä käytettiin seuraavia käsitteitä:

Huippuvoimistelulla tarkoitetaan tämän työn yhteydessä nuorten ja aikuisten maajoukkueetasoista toimintaa Suomen Voimisteluliitto Svolin lajeissa.

Edustusvoimistelijalla tarkoitetaan voimistelijaa, joka edustaa Suomea nuorten tai aikuisten kansainvälisissä arvokilpailuissa.

Ammattivalmentajalla tarkoitetaan valmentajaa, joka valmentaa päätoimisena ammattinaan saaden toimeentulostaan vähintään 2/3 osaa valmennustyöstä.

1. NYKYTILAN ANALYYSI

1.1. Suomalaisen voimistelun historia

Suomen Voimisteluliitto Svolin historia ja kilpailulajien kehitys

Ensimmäinen (miesten) voimisteluseura, Turnföreningen i Helsingfors perustettiin vuonna 1875. Ensimmäinen naisvoimisteluseura Gymnastikföreningen för Fruntimmer i Helsingfors syntyi vuoden kuluttua 1876 ja sen aloituksesta Suomen Naisten Voimisteluliitto, Finska Kvinnors Gymnastikförbund 26.2.1896. Liitto oli maan ensimmäinen urheilualan valtakunnallinen järjestö ja se oli myös Pohjoismaissa ainutlaatuinen. Kielikysymysten aiheuttaessa ongelmia suomenkieliset ja ruotsinkieliset erosivat omiksi osastoikseen 1917 ja tuolloin muodostettiin uusi liitto, jonka nimeksi hyväksyttiin Suomen Naisten liikuntakasvatusliitto – Förbund för fysisk fostran för Finlands kvinnor (SNLL-FFF). Liikuntakasvatusliitto sana muutettiin myöhemmin Liikuntakasvatusliitoksi.

Suomalainen Voimistelu- ja Urheiluliitto perustettiin 17.6.1900. Sen tarkoituksena oli toimia suomenkielisten voimistelu- ja urheiluseurojen yhdyssiteenä. Silloinen valtiovalta piti liittoa kuitenkin vastustettavana kansalais-toimintana ja liiton toiminta todettiin laittomaksi. Uusi kaksikielinen liitto saatiin aikaan maaliskuussa 1903. Liiton nimeksi tuli Suomen Voimistelu ja Urheiluliitto (SVUL), ruotsiksi Finlands Gymnastik- och Idrottsförbund. Perustettuun liittoon tuli mukaan voimistelun lisäksi monia lajeja ja vuonna 1910 perustettiin liittoon neljä jaostoa, joista yksi oli voimistelujaosto. Vuonna 1912 ruotsinkieliset erosivat SVUL:sta omaksi keskusliitokseen. Vuonna 1947 SNLL suostui SVUL:n ehdotukseen ja luopui keskusliiton asemastaan.

Kansalaissodan jälkeen erotettiin SVUL:sta punaisten puolelle osallistuneita urheilijoita. Vuonna 1919 perustettiin Työvään Urheiluliitto (TUL). Tuona aikana urheiluseurojen kehitys johti yleisseuroista erikoisseuroihin ja voimisteluväki perusti 27.9.1931 Suomen Voimisteluliiton.

Työvään Urheiluliiton ja Suomen Voimisteluliiton välinen yhteistyö oli monesti hankalaa ja vaikeutti voimistelijoiden osallistumista kansainvälisiin kilpailuihin. Vuonna 1962 päästiin TUL:n kanssa sopimukseen "kilpailujäsenyydestä". Vasta vuonna 1995 solmitulla sopimuksella TUL:n voimistelua harrastavat seurat hyväksyttiin Voimisteluliiton jäseniksi.

Suomen Voimisteluliitto on ollut kansainvälisen voimisteluliiton Federation Internationale de Gymnastique (FIG) jäsen vuodesta 1924 lähtien.

1960 luvulla liikuntakulttuurin aatteellisuus väheni ja kansalaisuustoiminnan luonne muuttui tehokkaammaksi ja suunnitelmallisemmaksi. Seurat itsenäistyivät yhä enemmän omiksi yksiköikseen ja voimistelun kirjo laajeni. Voimisteluväen kuulumisesta yhteen liittoon aloitettiin neuvottelut vuonna 1991 ja tarkoitus oli päästä yhteiseen liittoon vuoden 1995 alusta. Neuvottelut kuitenkin kariutuivat Voimisteluliiton osalta. SNLL, TUL ja FSG jatkoivat edelleen jo pitkällä olevaa suunnittelua ja Suomen Voimistelu- ja Liikuntaseurat SVoLi syntyi 13.11.1994

• SNLL:n, TUL:n naistoimikunnan ja rytmisen valiokunnan sekä FSG:n yhdistyessä. Uusi Suomen Voimistelu- ja Liikuntaseurat SVoLi perustettiin Suomen Naisten Liikuntakasvatusliiton, SNLL, pohjalle muuttamalla sen nimi, säännöt ja toimintaorganisaatio yhteisesti sovitulla tavalla. Uusi liitto jatkoi entistä kilpailupainotteisempaa, mutta myös kuntoliikuntaa voimakkaasti kehittäen.

• Neuvottelut Suomen Voimisteluliiton ja SVoLi:n kanssa käynnistettiin kuitenkin uudestaan SVL:n aloitteesta ja sen vuoden 2002 syyskokouksen päätöksen jälkeen. SVoLi:n kevään 2003 vuosikokous antoi neuvotteluvalltuudet hallitukselleen ja Suomen Voimisteluliitto Svoli ry syntyi 13.11.2004 – päivälleen kymmenen vuotta edellisen yhdistymisen jälkeen - ja toiminta käynnistyi vuoden 2005 alusta täydellä teholla. SVL:n ja SVoLi:n yhdistyessä Suomen Voimisteluliitto lakkautettiin.

Joukkuevoimistelu

• Suomalaisen naisvoimistelun juuret ovat vahvasti terveysliikunnassa. Voimistelusta haettiin kuntoa ja terveyttä. Kilpailuista alettiin keskustella 1930 luvulla tiukkaan sävyyn puolesta ja vastaan. Kilpailun aika oli kuitenkin tullut ja säännöllinen kilpailutoiminta alkoi eri liitoissa 50-luvulla. 90-luvun alkuun asti liitot järjestivät kilpailuja jokainen omille seuroilleen. 1980 luvun lopussa vuosikymmenen vaihteessa liitot ryhtyivät yhdessä neuvottelemaan lajin SM-kilpailuista ja kirjoittamaan niitä varten lajille yhteiset kilpailusäännöt. Lajin nimeksi vakiintui joukkuevoimistelu ja ensimmäiset SM-kilpailut järjestettiin 1991 Turussa. Kilpailut toivat tullessaan sääntöjen tarkistuksia ja uutta intoa lajin määrittämiseen ja kehittämiseen osallistuvien liittojen keskuudessa.

• Vuoden 1995 Gymnaestrada:ssa Berliinissä esiteltiin joukkuevoimistelun englanninkieliset säännöt kansainväliselle osallistujajoukolle sekä esitettiin kutsu ensimmäisiin kansainvälisiin kilpailuihin Helsinkiin 1996 Syke 100 tapahtuman yhteydessä. Asiaa kiinnostuivat heti Viron, Japanin, Kanadan, Sveitsin ja Ruotsin voimistelijat. Seuraavina vuosina lajin levitystyötä tehtiin ympäri maailmaa ja Suomi järjesti tuomarikoulutusta eri maiden voimisteluliittojen edustajille.

• Ensimmäiset joukkuevoimistelun MM-kilpailut järjestettiin Helsingissä 26.-28.5.2000.

• Kansainvälinen joukkuevoimisteluliitto IFAGG, International Federation of Aesthetic Group Gymnastics, perustettiin lokakuussa 2003. Kansainväliseen liittoon liittyi vahvoja, vanhoja voimistelumaita mm. Tšekki, Venäjä ja Bulgaria ja niiden myötä kilpailu mitaleista kiristyi.

Kilpa-aerobic

• SNLL lähti mukaan aerobiciin hankkimalla yksinoikeuden ruotsalaiseen koulutusjärjestelmään 1992 ja liittymällä kansainväliseen kilpa-aerobicliittoon (International Competitive Aerobic Federation ICAF). Harrastus levisi kulovalkean tavoin ja harrastajamäärä nousi vuodessa 4.000:een.

Kilpa-aerobic otettiin ohjelmaan 1993 ja samana vuonna järjestettiin ensimmäiset SM-kisat. ICAF muuttui FISAF:iksi ja vuonna 1995 Sports Aerobic oli SVoLi:n merkittävin ja näkyvin kotimainen ja kansainvälinen kilpailumuoto. Seuraavana vuonna järjestetyn Naisliikuntaa 100 vuotta -tapahtuman yhteydessä pidettiin Helsingissä EM-kisat. Vuonna 1999 SVoLi järjesti FISAF:n MM-kisat.

Aerobic tuli SVL:n lajiksi Suomen Aerobic Harrastus- ja Kilpailuliiton kanssa solmitulla yhteistyösopimuksella. SVL:ssa lajille perustettiin valiokunta vuonna 1995. Aerobicilla oli useita kansainvälisiä liittoja, mutta yhteistyösopimuksien solmimisen jälkeen merkittävien kansainvälisten kilpailujen järjestäjien määrä on supistunut kahteen liittoon. FIG otti aerobacin ohjelmaansa 1995. Suomen Voimisteluliitto kuului FIG:n jäsenyyteen ja SVoLi FISAF:n jäsenyyteen. SVoLi jätti FISAF -aerobacin 2005 samalla kun siirtyi FIG:n jäsenjärjestöksi. Kilpaileminen muissa liitoissa ei FIG:n sääntöjen mukaan ollut mahdollista.

Miesten telinevoimistelu

Suomalaiset miesvoimistelijat olivat mukana Ateenan Olympialaisissa vuonna 1906 kahdella joukkueella. Pariisin kisoissa 1924 voimistelukilpailut olivat uudistuneet. Kisoissa kilpailtiin telineillä yksilönä ja joukkuetulos laskettiin sijoituksista. Berliinin kisoissa käytiin ensi kerran perinteiseksi muodostunut 12-ottelu. Ottelussa oli kuusi telinettä, joilla tehtiin pakolliset ja omat sarjat. Enää ei kilpailtu pakollisilla sarjoilla. Viimeisen kerran ne olivat mukana Atlantan Olympialaisissa vuonna 1996.

Suomen miesvoimistelijoiden kansainvälinen menestys jatkui 1960-luvulle saakka. Myös joukkue kuului maailman eliittiin, mikä takasi osallistumisen olympiakisoihin. Viimeisin suomalaisvoimistelija on kilpaillut olympiata-solla Munchenissä 1972. Tämän jälkeen miesten voimistelu oli pitkään alamaissa, muun muassa nykyaikaisten suorituspaikkojen puuttellisuuden takia, vaikkakin pohjoismaisella tasolla kuuluttiin kärkeen.

1980- ja 1990-luvuilla panostettiin olosuhteiden kohen-tamiseen perustamalla uusia harjoituskeskuksia Jyväskylään, Helsinkiin, Espooseen, Turkuun ja Tampereelle, minkä ansiosta harjoittelu muuttui ammattimaisemmaksi. Uuden sukupolven voimistelijamme saavuttivatkin pian kansainvälisen huipputason, kirkkaimpina saavutuksi-naan Jani Tanskasen rekin maailmanmestaruus 1997 ja Jari Mönkkösen rekkihopea EM-kilpailuissa 1998. Joukkueena menestys jäi kuitenkin pohjoismaiselle tasolle. Suomen miesvoimistelijat ovat voimistelleet maailman cupin finaalisissa yhteensä 5 kertaa vuosien 1998 ja 2006 välisenä aikana.

Naisten telinevoimistelu

Naisten telinevoimistelu oli ensimmäisen kerran kilpailulajina Amsterdamin olympialaisissa vuonna 1928. Suomalainen naisvoimisteluryhmä oli kuitenkin esiintynyt olympialaisissa jo vuonna 1912. Amsterdamin käytiin joukkuekilpailu, joka koostui vapaaliikkeistä, telinevoimistelusta ja hypystä. Lontoossa vuonna 1948 joukkuekilpailun lajivalikoimassa oli mukana mm. poikittainen hevonen ja heiluvat renkaat. Helsingin olympialaisissa vuonna 1952 naisten telinevoimistelun lajit olivat vakiintuneet nykyiseen neljään: permanto, hyppy, nojapuut ja puomi.

Helsingin kisoissa oli kuitenkin vielä mukana yhteisvoimistelu keiloilla ja vanteella. Pakolliset sarjat (8-ottelu) poistuivat Atlantan Olympialaisissa vuonna 1996, jonka jälkeen on kilpailtu vain omavalintaisiin sarjoihin (4-ottelu).

Näytösvoimistelu

Näytösvoimistelu kehittyi pohjoismaisesta joukkueiden esittämästä vapaavoimistelusta ja sille hyväksyttiin pohjoismaiset säännöt vuonna 1991. Nykyisin laji tunnetaan Euroopan Voimisteluliiton (UEG) antamalla kansainvälisellä nimellä TeamGym. Lajin ensimmäiset SM-kilpailut järjestettiin 1987.

Suomessa lajia alkoivat ensimmäisenä harrastaa Alppilan Salamat ja Oulun Pyrintö. Vuonna 1985 Alppilan Salamat osallistui ensimmäisen kerran PM- kilpailuihin. Lajin epäviralliset EM-kilpailut järjestettiin Eurogym tapahtuman yhteydessä vuonna 1993. Lajin viralliset ensimmäiset EM-kilpailut järjestettiin vuonna 1996 Jyväskylässä.

Rytminen voimistelu

Telinevoimistelun vakiinnuttua naisilla neljällä ja miehillä kuudella telineellä käytäväksi kilpailuksi, yhdeksi uudeksi voimistelusuunnaksi muodostui moderni voimistelu, josta karsittiin akrobaattisia liikkeitä, mutta jossa käytettiin välineitä. Vuonna 1975 moderni voimistelu muutti nimensä rytmiseksi kilpavoimisteluksi ja vuonna 1999 rytmiseksi voimisteluksi.

Kaikissa urheilun keskusjärjestöissä on ollut rytmistä kilpavoimistelua harrastavia seuroja. Kansainvälisen liiton FIG:n jäsenenä on kuitenkin ollut koko ajan Suomen Voimisteluliitto ja kansainvälinen kilpailu- ja tuomaritoiminta tapahtui SVL:n kautta. Lajiasioiden hoitamiseksi muodostettiin 1972 yhteistyöryhmä. Ensimmäiset SM-kisat järjestettiin vuonna 1971 pallo-ohjelmalla. Mukana oli kaikkiaan 28 kilpailijaa. Vuonna 1973 pidettiin lajin ensimmäiset MM-kilpailut. Rytminen voimistelu tuli olympialajiksi vuonna 1984.

Vuoden 1988 rytmisen kilpavoimistelun EM-kisat järjestettiin Suomessa.

Vuonna 1996 perustettiin SVoLi:n ja SVL:n kesken yhteinen toimintamuoto Team Rhythmic, johon kumpikin liitto siirsi rytmisen kilpavoimistelun toiminnan ja resurssit. Barcelonan, Atlantan ja Sydneyn Olympialaisissa rytmisen voimistelija on ollut ainoa suomalainen voimistelun edustaja.

Trampoliinivoimistelu

Suomen Voimisteluliitto edusti vuoteen 1997 saakka Kansainvälistä Trampoliinivoimisteluliittoa, mutta kansainvälisten liittojen yhdistymisen jälkeen trampoliinivoimistelu on yksi FIG:n lajeista. Jo vuonna 1973 Suomen Voimisteluliitossa oli trampoliinivoimisteluvaliokunta. Aluksi toiminta oli aktiivista, mutta se hiipui kuitenkin hiljalleen. Ensimmäiset SM-kisat järjestettiin 1974 Turussa. Toiminta on aktivoitunut uudelleen ja vuonna 1995 pidettiin jälleen SM-kilpailut. Vuonna 2000 suomalaiset olivat mukana ensimmäisen kerran PM -kilpailuissa. Olympialajiksi trampoliinivoimistelu tuli vuonna 2000.

1.2 . Voimistelulajien nykytilan analyysi

Voimistelulajien historia ja kehitysvaihe on lajien välillä hyvin erilainen. Tämä vaikuttaa lajien nykytilaan sekä erityispiirteisiin. Omaan toimintaansa ja huippuvoimistelun strategiatyöhön liittyen lajit ovat tehneet nykytilan analyysin SWOT analyysia käyttäen.

Joukkuevoimistelu

Joukkuevoimistelun harrastajamäärä Suomessa on suuri. Laji on kansainvälistynyt vauhdikkaasti ja kansainvälinen taso on korkea ja taitotaso nousee koko ajan. Suuresta harrastajamäärästä huolimatta Suomessa on melko kapea kärki seuroja, valmentajia ja urheilijoita, jotka toimivat kansainvälisellä tasolla ja jotka aidosti panostavat kansainvälisen huipun saavuttamiseksi.

Joukkuevoimistelun kansallista kilpailu- ja valmennusjärjestelmää kehitetään määrätietoisesti. Kansainvälisen liiton IFAGG:n kilpailujärjestelmän ja sääntöjen kehitys vaikuttaa myös kansallisiin järjestelmiin.

Lajin vahvuutena on urheilijoiden suuri määrä ja laaja-alainen liitto- ja aluetasoinen valmennustoiminta. Joukkuevoimistelun vahvuutena kansainvälisesti on saavutettu menestys ja vahva asema kansainvälisessä liitos- ja Heikkoutena on vielä ammattimaisen valmennustoiminnan vähyys. Puutteita löytyy myös suunnitelmallisen tiedotuksen ja viestinnän käytöstä.

Lajin merkittävimpiä mahdollisuuksia on seurakentän ammattimaistuminen ja nykyaikaistuminen sekä kasvattavaseura/huippuseura -käytännön muodostuminen urheilijoiden siirtymässä omaa tavoitetarvettaan vastaavaan joukkueeseen. Uhkina tulee huomioida kykymme pysyä mukana kansainvälisessä kehityksessä sekä perinteisten osaamisen alueiden häviäminen. Myös resurssien riittäminen liitto- ja seuratasolla ammattimaisen toiminnan edistämiseksi muodostaa merkittävän uhan tulevaisuuden toiminnalle.

Kilpa-aerobic

SVoLi:n ja SVL:n yhdistyminen merkitsi suurta muutosta kilpa-aerobicille, sillä Kansainvälinen voimisteluliitto FIG edellyttää kaikkien jäsenmaidensa lajien noudattavan FIG:n sääntöjä. Kilpa-aerobicin harrastajille tämä merkitsi siirtymistä FISAF -liitosta (Kansainvälinen aerobiciliitto) FIG:n alaiseen kilpa-aerobicitoimintaan.

Kilpa-aerobicissa kaksi viimeistä vuotta on totuteltu uusiin FIG:n sääntöihin. Varsinkin perusvoimistelullisuuden parantaminen sekä uusien vaikeusliikkeiden opettelu oikeilla suoritustekniikoilla ovat olleet työn alla. Nuoria ja lahjakkaita 12-17-vuotiaita junioreita on tullut lajin pariin. Tästä syystä koulutus- sekä maajoukkue toiminnan voimavarot on päätetty keskittää juniorityöhön aikaisempaa voimakkaammin.

Kilpa-aerobichuipulla ollaan vasta aikuisvuosina. Tämä onkin yksi lajin vahvuuksista, sillä lajin harrastaminen ei lopu juniorivuosiin. Myös yhteys harrastajapuoleen on selkeä, monet entiset kilpa-aerobicin edustajat ovat siirtyneet kuntoaerobicohajajiksi. Lajin heikkoutena on vielä varsin kapea huippuvoimistelijoiden kärki, myös FIG:n kilpa-aerobicin siirryttäessä kansainvälinen taso karkasi varsin kauas. Valovoimaiset tähdet ja esikuvat puuttuvat.

Urheilijoiden taloudellinen tilanne on paikoin vaikea, sillä ulkopuolisia tukijoita on vaikea saada ilman näkyvyyttä ja julkisuutta, ja näkyvyyttä ja julkisuutta on vaikea saada ilman hyviä kansainvälisiä tuloksia.

Kilpa-aerobicin uhkina on ammattitaitoisien markkinoinnin sekä viestinnän puute sekä lajin parissa olevien toimijoiden uupuminen. Aktiivisena toimivat harraste- ja juniorisarjat sekä nuori, muuntautumiskykyinen toimintakulttuuri mahdollistavat kasvun ja kehittymisen tulevaisuudessa.

Laji-ihmisten parissa liittojen yhdistyminen sekä FIG:n pariin siirtyminen nähdään suurena mahdollisuutena.

Miesten telinevoimistelu

Kilpailujärjestelmää pyritään kehittämään jatkuvasti, jotta saataisiin lisää harrastajia ja sitä kautta lisää kilpailijoita. Valmennusjärjestelmä on perustunut pitkälti seurojen tekemään työhön, päätoimiset valmentajat löytyvät sieltä. Suurilla seuroilla on hyvät salit ja harjoitusolosuhteet.

Koulutusjärjestelmän puutteellisuuden takia, koulutusjärjestelmän mukaista koulutusta ei ole liiton puolelta tarjottu useaan vuoteen. Tämä on aiheuttanut selkeän puutteen, vaikka seurat ovatkin kouluttaneet itse ja maajoukkueilleireillä on joka kerta tarjottu koulutusta. Liiton budjetti on pieni, ja varsinkin markkinointiin tarvitaan lisää panostusta. Liitolla ei ole päätoimista valmentajaa. Huipulle pyrkiviä, kehityskelpoisia voimistelijoita pitäisi olla enemmän ja joka ikäluokassa, ettei yhtäkkiä tule tyhjiötä.

Mahdollisuutena miesten telinevoimistelussa on valmentajien ammattitaidon kasvattaminen valmentajakoulutuksen kautta ja sitä kautta voimistelun tason ja jatkuvuuden parantaminen.

Haasteena ja mahdollisuutena on harrastajamäärien lisääntyminen ja laadukkaan huipulle tähtäävän valmennuksen tarjoaminen kasvavalle tarpeelle.

Naisten telinevoimistelu

Naisten telinevoimistelun vahvuutena on iso harrastajamäärä. Valmennusjärjestelmää on kehitetty niin, että pyritään tukemaan seurojen tekemää hyvää valmennustyötä. Painopisteenä nuoremmassa ikäluokassa ovat alueleirit ja vanhemmissa ikäluokassa koko maan kattavat leiritykset, huomioiden myös harrastajien tarpeet. Leirit toimivat myös valmentajien koulutustilaisuuksina.

Kilpailujärjestelmää on muokattu viime vuosina siihen suuntaan, että mahdollisimman monella telinevoimistelun harrastajalla olisi matala kynnyksellä aloittaa kilpailun ja edetä omien taitojensa ja kykyjensä mukaan eteenpäin, unohtamatta kuitenkaan niitä jotka haluavat satsata telinevoimisteluun huippu-urheilijana.

Naisten telinevoimistelun seuroilla on paljon ammatti- ja valmentajia ja valmennuksen sekä seuratoiminnan ammattimaisuus ovat lisääntyneet viime vuosina huomattavasti. Tämä ja kansainvälisten tuomareiden suuri määrä ja laadukas työ ovat nostaneet ja laajentaneet tasoa ja näkyvyyttämme myös kansainvälisesti.

Suurin heikkous tällä hetkellä on telinevoimistelusalien pieni koko harrastajamäärin nähden. Ammattivalmentajien puuttuminen lajin aloittelijoilta on iso haaste. Koulun, kotitehtävien, harjoittelun ja muun elämän yhteensovittaminen ja kokonaisjaksaminen tuo omat haasteensa niille voimistelijoille, jotka tähtäävät kansainväliselle huipulle. Naisten telinevoimistelun osaajat ja valmentajat ovat monesti ylityöllistettyjä ja monessa mukana, mikä tuo taas vaaran loppuun palamiselle.

Mahdollisuutena naisten telinevoimistelussa on valmentajien ammattitaidon kasvattaminen valmentajakoulutuksen avulla ja sitä kautta voimistelun tason jatkuvuuden ja yhteistyön parantaminen.

Uhkana nähdään se, että yritetään tehdä tulosta liian nopeasti ja pienin resurssein. Kilpaileminen ja leiritykset ulkomailla kuluttavat paljon rahaa. Sponsoreiden puuttuminen ja rahallisen tuen vähyyks ovat myös uhkana.

Näytösvoimistelu

Näytösvoimistelu sopii molemmille sukupuolille ja eri-ikäisille. Kilpailujärjestelmä on kehittynyt toimivaksi viime vuosien aikana ja joukkueiden määrä on nousussa. Taloudellisen tuen ja arvostuksen puute sekä vähäinen koulutustarjonta ovat heikkouksia. Virallisia kilpailutelineitä on vähän ja salitilat ovat usein pieniä.

Näytösvoimistelun vahvuutena on, että sen voi aloittaa drop out -iässä. Laji on näyttävä yleisölaji ja siinä pystyy kilpailemaan pitkään. Uhkana on uupuminen, kun lajin työ on muutaman henkilön varassa. Koulutusta hankitaan ulkomailta, sillä oma osaaminen ei riitä. Kustannukset ovat riski, kun joukkueessa on paljon voimistelijoita ja seuran tuki rajallinen. Joukkuelajin uhkana on, että harvasta seurasta löytyy riittävästi samantasoisia voimistelijoita. Pohjoismainen yhteistyö on toimiva ja valmennusosaamista hyödynnetään jatkuvasti.

Rytminen voimistelu

Joukkuekulttuuriin panostaminen kansallisesti on kaksinkertaistanut osallistujamäärän luokkanousukilpailuissa. Joukkuekulttuurin vahvistuminen kansallisesti on nostanut joukkuekilpailun yksilökilpailun ohella myös mahdolliseksi olympiatason haasteeksi.

Harrasteliikuntamuotona rytminen voimistelu on alkuvaiheessa. Rytminen voimistelu mielletään vahvasti kilpalajiksi, eikä laji puhtaasti harrastuksena ole saavuttanut merkittävää jalansijaa. Harrastetoiminnan suuntaaminen näytöksiin ja esiintymisiin on mahdollisuus harrastajapohjan kasvattamiseen.

Nykyiset harjoitusolosuhteet eivät ole tyydyttäviä. Harjoitusvuoroja ei ole riittävästi, vuorot ovat ylikuormitettuja, eikä kansainväliset mitat täyttävää kilpailukanveesia ole Suomessa.

Jatkuva kansainvälisten sääntöjen muuttuminen on haasteellista sekä valmentajille että tuomareille. Jatkuvat sääntömuutokset aiheuttavat myös ailahtelua arvioinnissa.

Svolin huippuvoimistelustrategiaan ja sen konkreettisiin toimenpiteisiin kohdistuu suuria odotuksia. Tavoitteena liittojohtoinen valmennusjärjestelmä, joka mahdollistaisi sen että seurat voivat keskittyä puhtaasti lasten voimisteluun ja harrastetoimintaan, maajoukkue toiminnan siirtymässä liiton vastuulle.

Trampoliinivoimistelu

Trampoliinivoimistelu on tällä hetkellä kilpailijalisenssimääriltään voimistelulajien pienin laji. Harrastajamäärä on kuitenkin suurempi kuin kilpailulisenssimäärä ja trampoliinin etuna on, että sen voi aloittaa huipullekin pyrkivä voimistelija muita voimistelulajeja myöhemmin, jopa ns. drop out -iässä. Maajoukkue on aiemmin koostunut vain juniorivoimistelijoista, mutta vuosi 2006 toi mukanaan myös ensimmäiset senioriluokan edustusurheilijat. Maajoukkueen toiminta on koostunut lähinnä kilpailumatkojen toteuttamisesta. Tulevaisuudessa panostus maajoukkueen tavoitteelliseen valmennus- ja kehitystyöhön on ensisijainen huippuvoimistelullinen kehityskohde. Nykyisellään parhailla suomalaisilla trampoliinivoimisteliijoilla on mahdollisuus menestyä pohjoismaisella tasolla, mutta laajempaan kansainväliseen menestykseen vaadittaisiin tehokkaampaa valmennusjärjestelmää.

Trampoliinivoimistelun ongelmana ovat seurojen puutteelliset resurssit ja valmennusmahdollisuudet. Valmentajia, valmennusosaamista ja harrastuspaikkoja on rajallisesti ja liian vähän verrattuna halukkaisiin harrastajiin. Taitotiedon vieminen seuroihin ja sitä kautta harrastajapohjan laajentaminen avaa mahdollisuuksia myös tulevaisuuden huippujen löytämiseen ja kasvattamiseen.

1.3 Voimistelulajien kansainvälinen menestys

Voimistelulajien kansainvälistä menestystä tutkittaessa on otettava huomioon lajien erilainen historia ja kehitysvaihe. Lajeista miesten telinevoimistelu, naisten telinevoimistelu, rytminen voimistelu ja trampoliinivoimistelu ovat olympialajeja. Joukkuevoimistelussa järjestetään MM-kilpailuja ja näytösvoimistelussa EM-kilpailuja.

- Alla olevassa taulukossa on mainittu lajeittain EM-, MM- ja olympiakilpailujen mitalit. Taulukossa kilpailun lyhenteen jälkeen on merkitty mitalisija. Lisäksi miesten telinevoimistelulla, naisten telinevoimistelulla ja rytmisellä voimistelulla on ollut useita olympiaedustuksia.
- KA = kilpa-aerobic, JV = joukkuevoimistelu,
- NTV = naisten telinevoimistelu
- MTV = miesten telinevoimistelu, NV = näytösvoimistelu
- RV = rytminen voimistelu, TRA = trampoliinivoimistelu

Voimistelulajien kansainvälinen menestys EM-, MM- ja olympiakilpailuissa lajeittain

VUOSI	JV	KA	MTV	NV	NTV	RV	TRA
1908			OK 3				
1912			OK 2				
1928			OK 3				
1932			OK 4 x 3 OK 2				
1936			OK 1 OK 3				
1948			OK 5 x 1 OK 2 x 2 OK 2 x 3				
1950			MM 1 MM 5 x 2 MM 3				
1952			OK 3				
1956			OK 3				
1960			OK 1				
1960-1972							
1973			EM 2				
1985-1992							
1993				EM 1 EM 3			
1994				EM 1 EM 3			
1995		EM 1 EM 2 x 3		EM 1 EM 2			
1996		MM 1 EM 1 EM 2 EM 3		EM 2			
1997			MM 1				
1998		MM 1 MM 2 EM 1 EM 2	EM 2	EM 3			
1999		MM 1 MM 2 x 2 MM 2 x 3 EM 2 x 1 EM 2 EM 3					
2000	MM 1 MM 3	MM 1 MM 2 EM 2 x 1					
2001	MM 2 MM 3	MM 1 MM 2 x 3 EM 1					
2002	MM 1	MM 1 MM 2 EM 2 x 2 EM 3					
2003	MM 1 MM 2	MM 3 EM 1					
2004	MM 1	MM 2 x 1 MM 2 MM 3 EM 2 x 1					
2005	MM 2						
2006	MM 1						

1.4. Voimistelulajien valmennusprojektit

Liittojohtoisia valmennusprojekteja on huippuvoimistelussa ollut vain muutamia. Miesten telinevoimistelu on ollut lajien edelläkävijänä huippuvoimistelun valmennusprojekteissa.

Valmennusprojektit ovat yksi lajien valmennusjärjestelmien tämän hetkisistä kohtaamispaikoista. Valmennusprojektit ovat tuottaneet hyvää tulosta. Valmennusprojektien dokumentointiin ja hyödyntämiseen tulee jatkossa kiinnittää huomiota. Alla on lueteltu huippuvoimistelun liittojohtoiset valmennusprojektit olympiadeissa ja lajeittain.

Huippuvoimistelun liittojohtoiset valmennusprojektit olympiadeissa ja lajeittain

	JV	KA	MTV	NV	NTV	RV	TRA
1992-1996			Sampo ryhmä92				
1996-2000		MM-99 projekti	Sydney projekti			Sydney - 2000 joukkueprojekti	
2000-2004			Ateena projekti		Ateena projekti		
2004-2008	MM-2006 valmennusprojekti		Peking ankkari	EM-2006 projekti			

1.5. Voimistelulajien seuratoiminnan tunnusluvut 2005

Voimistelulajien seuratoiminta on perinteikäs ja seurakulttuuri vahvaa. Huippuvoimistelun piirissä toimii hyvin erilaisia, mutta menestyksekkäitä seuroja. Alla on lueteltu lajeittain seurojen määrä, joissa lajia harrastetaan seuran vuositilaston mukaan, kilpailulisenssin omaavien harrastajien määrä sekä seuroissa lajin parissa toimivien päätoimisten valmentajien määrä.

Päätoimisten valmentajien määrä vaihtelee suuresti lajien välillä, ja on yksi lajien toiminnan tärkeimmistä kehittämiskohteista huippuvoimistelussa. Muutamilla päätoimisista valmentajista työ koostuu sekä miesten että naisten telinevoimistelun valmentamisesta tai sekä rytmisen voimistelun että joukkuevoimistelun valmentamisesta.

Lajiseurojen, kilpailulisenssin omaavien harrastajien ja päätoimisten valmentajien määrä seuroissa lajeittain

Laji	Seuroja	Kilpailulisenssin omaavia harrastajia	Päätoimisia valmentajia seuroissa
Joukkuevoimistelu	86	2009	6
Kilpa-aerobic	25	217	0
Naisten telinevoimistelu	40	849	24
Miesten telinevoimistelu	34	240	13
Näytösvoimistelu	35	134	0
Rytminen voimistelu	27	245	12
Trampoliinivoimistelu	14	38	0

Svolin tunnusluvut vertailuksi

- Noin 400 seuraa, joissa noin 133 000 jäsentä
- Suomen toiseksi suurin lajiliitto
- Suomen suurin aikuisten liikuttaja
- Naisia noin 62 000, tyttöjä 55 000
- Miehiä noin 4 300, poikia 12 000

- Suomen toiseksi suurin lasten ja nuorten liikuttaja
- Suomen suurin naisten ja tyttöjen liikuttaja
- Koulutusta noin 4 500 ohjaajalle, valmentajalle ja seurajohtajalle vuosittain
- 6 maantieteellistä aluetta

1.6. Huippu-urheilun organisoituminen Suomessa ja Pohjoismaissa

Suomessa ja muissa Pohjoismaissa (Ruotsi, Norja, Tanska) liikunnan ja urheilun kivijalkana on vankka kansalais-toiminta, jossa vapaaehtoistoiminta on edelleen seura-toiminnan perusta. Jokaisen maan liikuntapolitiikassa ko-rostuu myös tasa-arvoon tähtäävä ”liikuntaa kaikille” -ideologia.

Kaikissa Pohjoismaissa halutaan tukea kansainväliseen menestykseen tähtäävää huippu-urheilua. Niin ikään jokaisessa maassa huippu-urheilulta edellytetään eettisesti kestäväää sekä yhteiskunnallisesti hyväksyttävää arvope-rustaa.

Huippu-urheilussa siirryttiin 1990-luvun aikana ammatti-laisurheilun aikaan. Urheilusta tuli hyväksyttävä ammatti ja olympialaiset avautuivat kaikille. Kaikissa Pohjoismais-sa kansanliikkeen ja huippu-urheilun suhde on ollut esillä ajankohtaisissa keskusteluissa. Miten pitää ammattimais-tuva huippu-urheilu osana liikuntakulttuurin kansanliikkeen kokonaisuutta?

Suomalainen urheiluliike on eriytyneempi kuin muissa Pohjoismaissa. Ruotsissa ja Norjassa on vahvat urheilun keskusjärjestöt, joihin päätöksentekovalta on keskittynyt. Suomen Liikunta ja Urheilu on liikuntajärjestöjen palvelu-järjestö, jonka tärkein tehtävä on liikunnan ja urheilun edun-valvonta. Toiminnallinen valta on hajautunut. Suomessa valtio ohjaa voimakkaasti koko liikuntakulttuuria ja etenkin valtakunnallisia liikuntajärjestöjä. Valtion ohjaus konkreti-soituu sen päättäessä ja jakaessa liittojen tulosperusteiset määrärahat sekä muita tukia. Muissa Pohjoismaissa taloudellinen ohjaus on valtaosin urheilun keskusjärjes-töillä.

Tulosohjaus sekä liikunnan ja urheilun kentän hajanai-suus ovat saattaneet johtaa tilanteeseen, jossa urheilun eri organisaatiot kilpailevat keskenään valtion rahoituksen-ta ja keskinäinen yhteistyö on jäänyt taka-alalle.

Suomessa huippu-urheilu on lajiliittojen ja Suomen Olym-piakomitean johtamaa. Lisäksi toimintaa ohjaavat monet tukijärjestelmät mm. valmennuskeskukset, harjoitte-lukeskukset, liikunnan koulutuskeskukset, urheiluoppi-laitokset, KIHU ja ADT ry.

Muihin Pohjoismaihin verrattuna Suomen huippu-urhei-lutoiminta on vähiten koordinoitua.

Myös muualla Euroopassa on 1990-luvun aikana tehty voimakkaita keskitettyyn urheilujärjestelmään johtavia uu-distuksia. Keskittäminen on tuonut lisää tehokkuutta, mut-ta ongelmaksi on saattanut osoittautua järjestelmien py-sähtyneisyys.

Suomen asukasluku ja pieni talousalue selittävät suu-relta osin rahoituksen vähyyttä muihin Pohjoismaihin ver-rattuna. Lisäksi näyttää siltä, että taloudellinen panostus huippu-urheiluun on Norjassa ja Ruotsissa kasvamas-sa ja Tanskassa ja Suomessa pysymässä ennallaan.

Johtopäätöksiä

- on tunnettava erittäin hyvin suomalaisen huippu-urhei-lun organisoituminen ja rahoituslähteet
- on tunnistettava tukipalveluiden luomat mahdollisuudet
- on osattava tehdä yhteistyötä huippu-urheilua tekevien tahojen kanssa
- on uskallettava priorisoida ja fokusoida omien lajien toimenpiteet
- on tehtävä hyvässä yhteistyössä omien lajien valinnat ja toimenpiteet
- osaamisen ja ammattitaidon tulee korostua kaikessa tekemisessä

2. HUIPPUVOIMISTELUN ARVOT

Huippuvoimistelun arvot ovat nousseet voimistelun lajihistoriasta ja vuonna 2003 aloitetusta huippuvoimistelun strategiatyön valmistelusta. Työryhmä valitsi tällöin arvot voimistelun eri näkökulmista toimintaa arvioiden.

Voimistelun vahva historia ja lajikulttuuri ovat muokanneet arvoja ja 2000-luvulla niihin on erityisesti vaikuttanut huippuvoimistelun siirtyminen yhden voimisteluliiton alaisuuteen. Huippuvoimistelun tavoitteet, yhteiskunnan muuttuminen ja seuratoiminnan haasteet kehittyvässä yhteiskunnassa ja voimistelukulttuurissa vaikuttavat arvoihin. Lisäksi voimistelulajien erityispiirteet, kuten toimiminen poikkeuksellisen nuorten ja paljon harjoittelevien urheilijoiden kanssa, näkyvät arvoissa ja kaikessa toiminnassa.

• Suomen Voimisteluliitto Svolin huippuvoimistelua ja sen kehittämistä ohjaavia arvoja ovat:

• URHEILULLISUUS

• Tavoitteellisuus, omien taitojen kehittäminen, menestys, kansainvälisyys.

• EETTISYYS

• Rehellisyys, terveys, turvallisuus.

• SOSIAALISUUS

• Kasvaminen yksin, kasvaminen yhdessä, yhteisöllisyys.

• ELÄMYKSELLISYYS

• Tunteet, taiteellisuus, innostus.

3. HUIPPUVOIMISTELUN VISIO 2012

Yhteinen visio rakentuu tehdylle strategiatyölle ja lajien visioille. Lajien visioiden lisäksi pohjana on huomioitu mm. strategia suomalaisen huippu-urheilun kehittämiseksi ja Kivistön työryhmän muistio. Myös yhteisen strategiatyön arvomaailma tuodaan visiossa näkyviin.

Suomen Voimisteluliitto Svolin visio on seuraava:

“Kilpa- ja huippu-urheilu on tärkeä osa Suomen Voimisteluliitto Svolin toimintaa. Suomalainen voimistelu on arvostettua ja menestyy kansainvälisesti. Toiminta on eettistä ja tavoitteellista, mahdollistaa kasvamisen ja oppimisen sekä tuottaa elämyksiä.”

Tämä tarkoittaa, että:

- Huippu-urheilulla on tunnustettu ja arvostettu asema liiton kaikessa toiminnassa ja päätöksenteossa.
- Kansainvälinen menestys varmistaa arvostuksen kansallisen liikuntakulttuurin sisällä ja mahdollistaa yhteistyön tekemisen huippu-urheilussa myös kansallisella tasolla.
- Svollilainen huippuvoimistelu tarjoaa yleisölle ja voimistelijoille elämyksiä ja jännitystä.
- Svollilainen huippuvoimistelu ottaa vastuun urheilijasta ja urheilun mahdollistavasta valmennusjärjestelmästä kokonaisvaltaisesti sekä yksilön että yhteisön tasolla.

4. VASTUUT JA TYÖNJAKO SUOMEN VOIMISTELULIIITTO SVOLISSA HUIPPUVOIMISTELUN NÄKÖKULMASTA

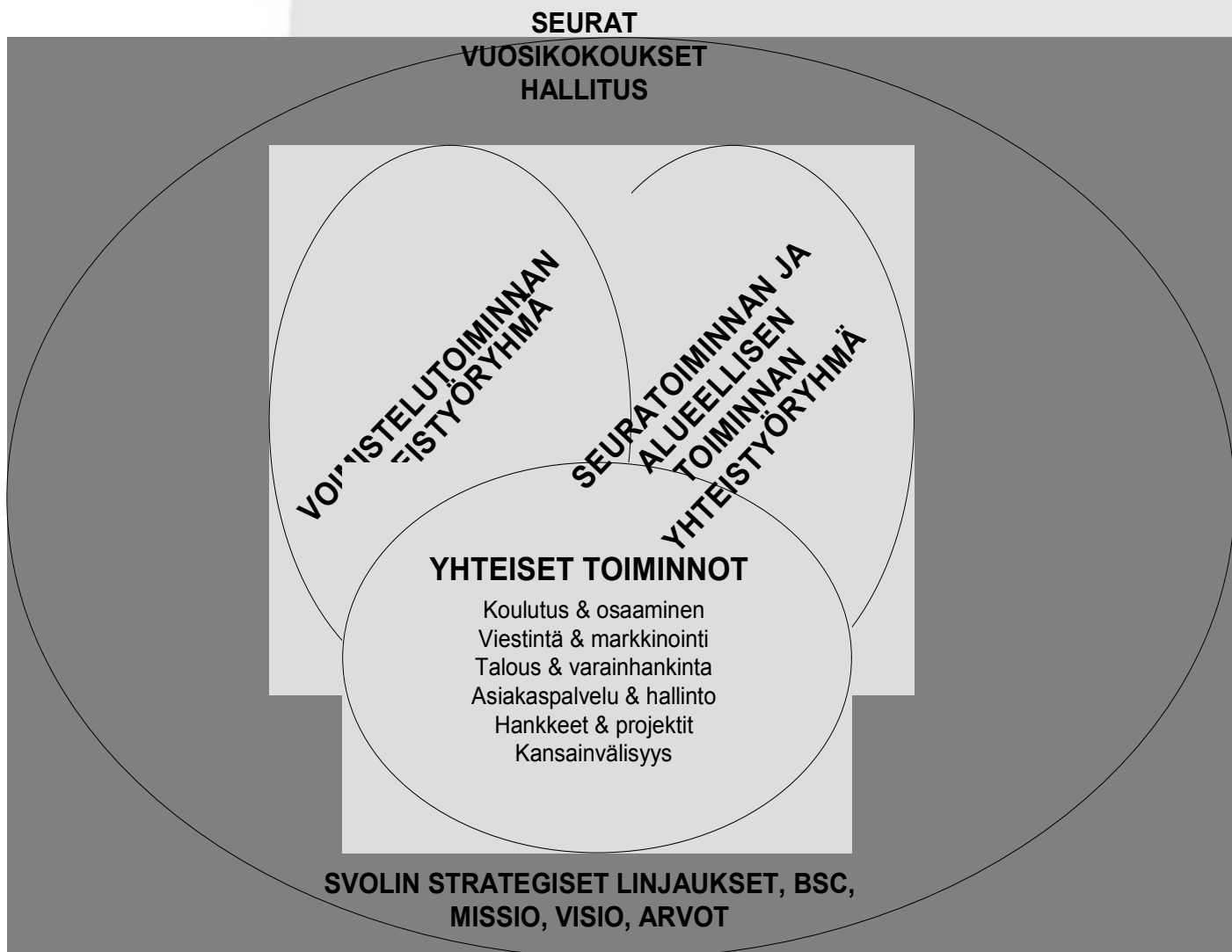
Suomen Voimisteluliitto Svolissa huippuvoimistelun työnjako toteutetaan liiton toimihenkilöiden ja luottamushenkilöiden kesken. Laaja alueorganisaatio ja vahva seurakenttä ovat toiminnan pohja.

Vastuu ja työnjako Suomen Voimisteluliitto Svolissa huippuvoimistelun näkökulmasta jakautuu seuraavasti:

4.1 Svolin toiminnot ja työryhmät

Svolin toiminnot ja työryhmät jakautuvat kolmeen sektoriin: voimistelutoiminnan yhteistyöryhmään, seuratoiminnan ja alueellisen toiminnan yhteistyöryhmään ja yhteisiin toimintoihin. Huippuvoimistelu kuuluu Svolin voimistelutoiminnan yhteistyöryhmään.

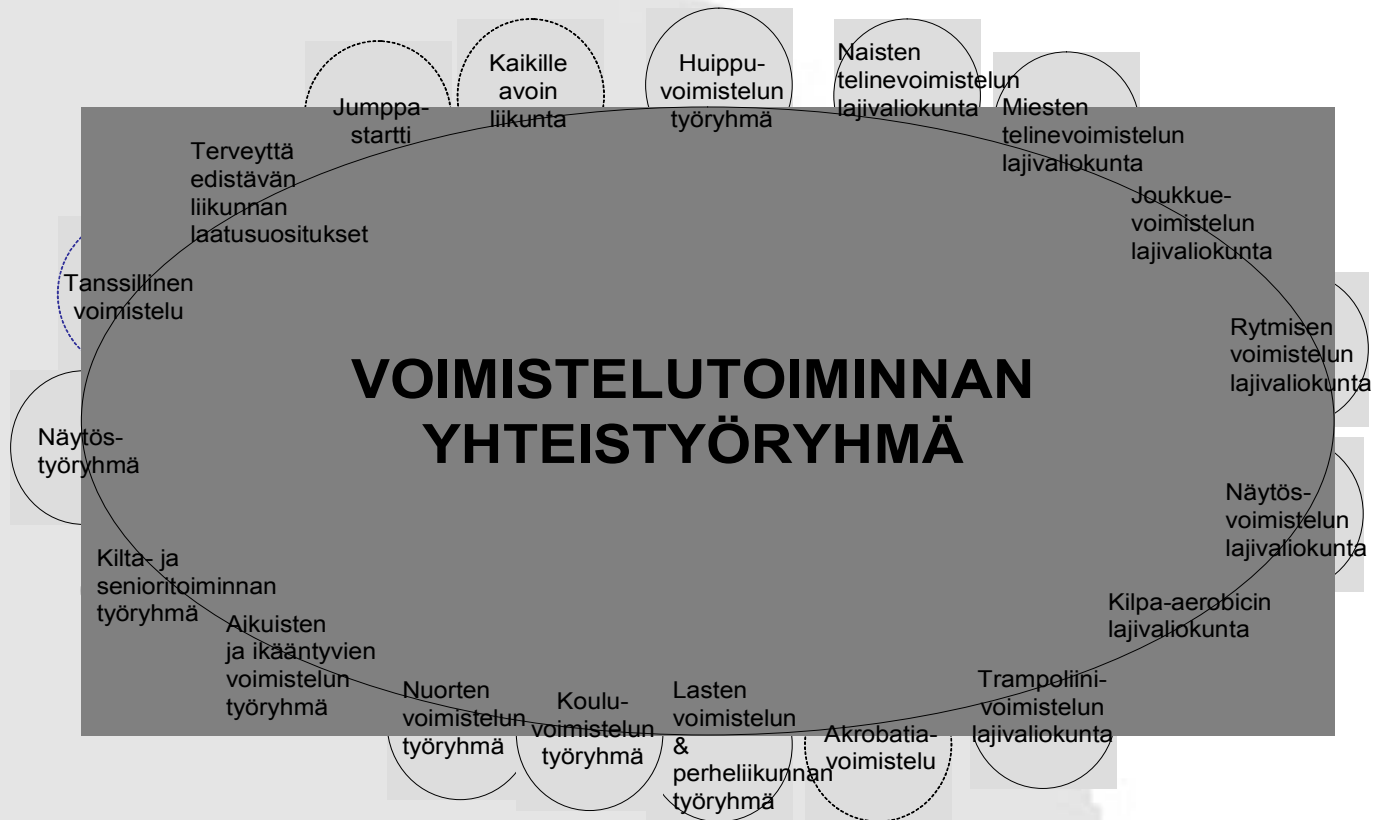
SVOLIN TOIMINNOT JA TYÖRYHMÄT

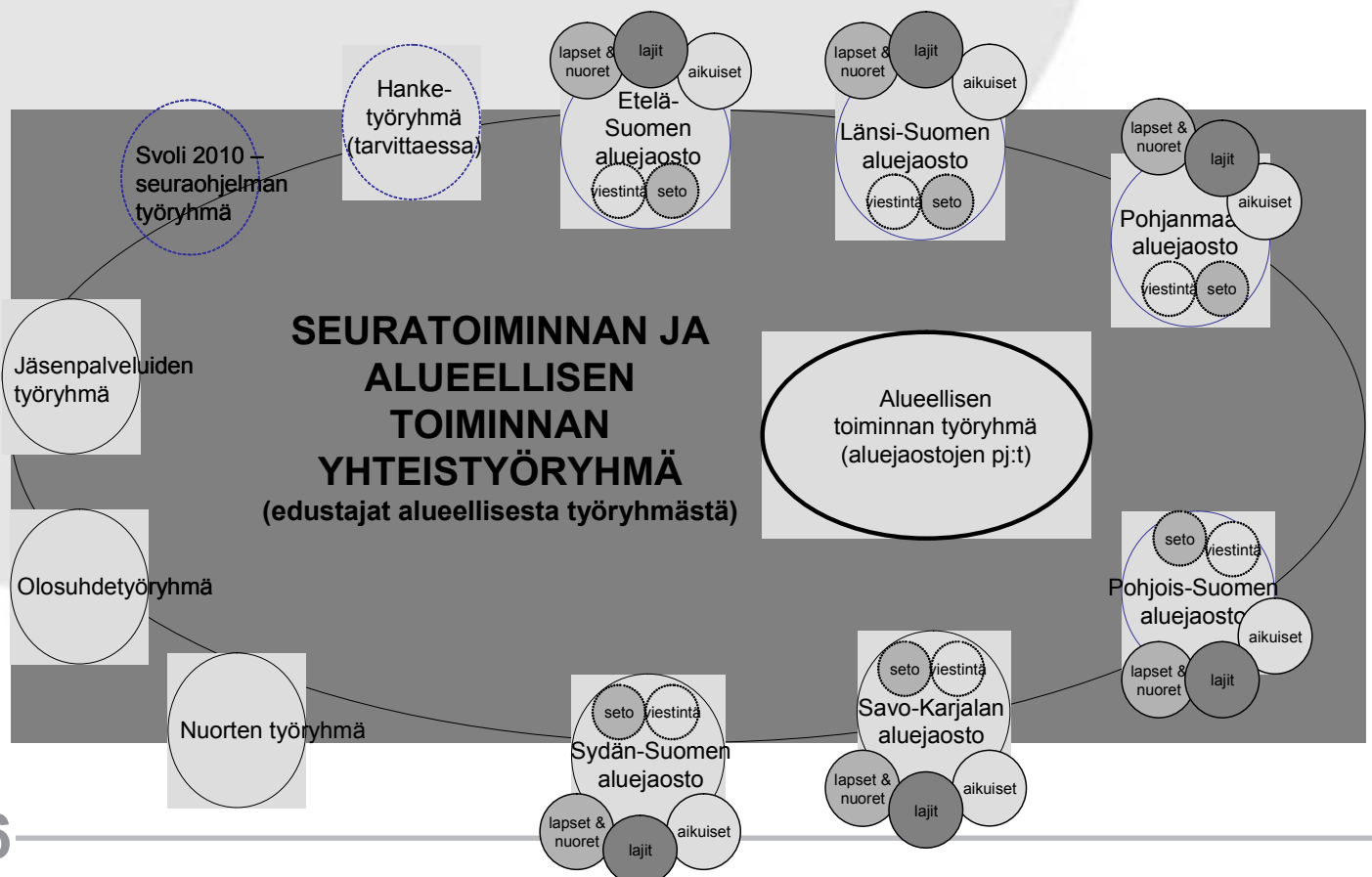
4.2. Svolin voimistelutoiminta, seuratoiminta ja alueellinen toiminta

Voimistelutoiminta jakautuu Svolissa valiokuntiin ja työryhmiin. Huippuvoimistelulla on oma luottamus- ja toimihenkilöistä koostuva huippuvoimistelun työryhmä, jonka vastuulla on huippuvoimistelun strategian toteuttaminen ja huippuvoimistelun kehittäminen yhdessä liiton ja lajien toimi- ja luottamushenkilöiden kanssa.

VOIMISTELUTOIMINTA

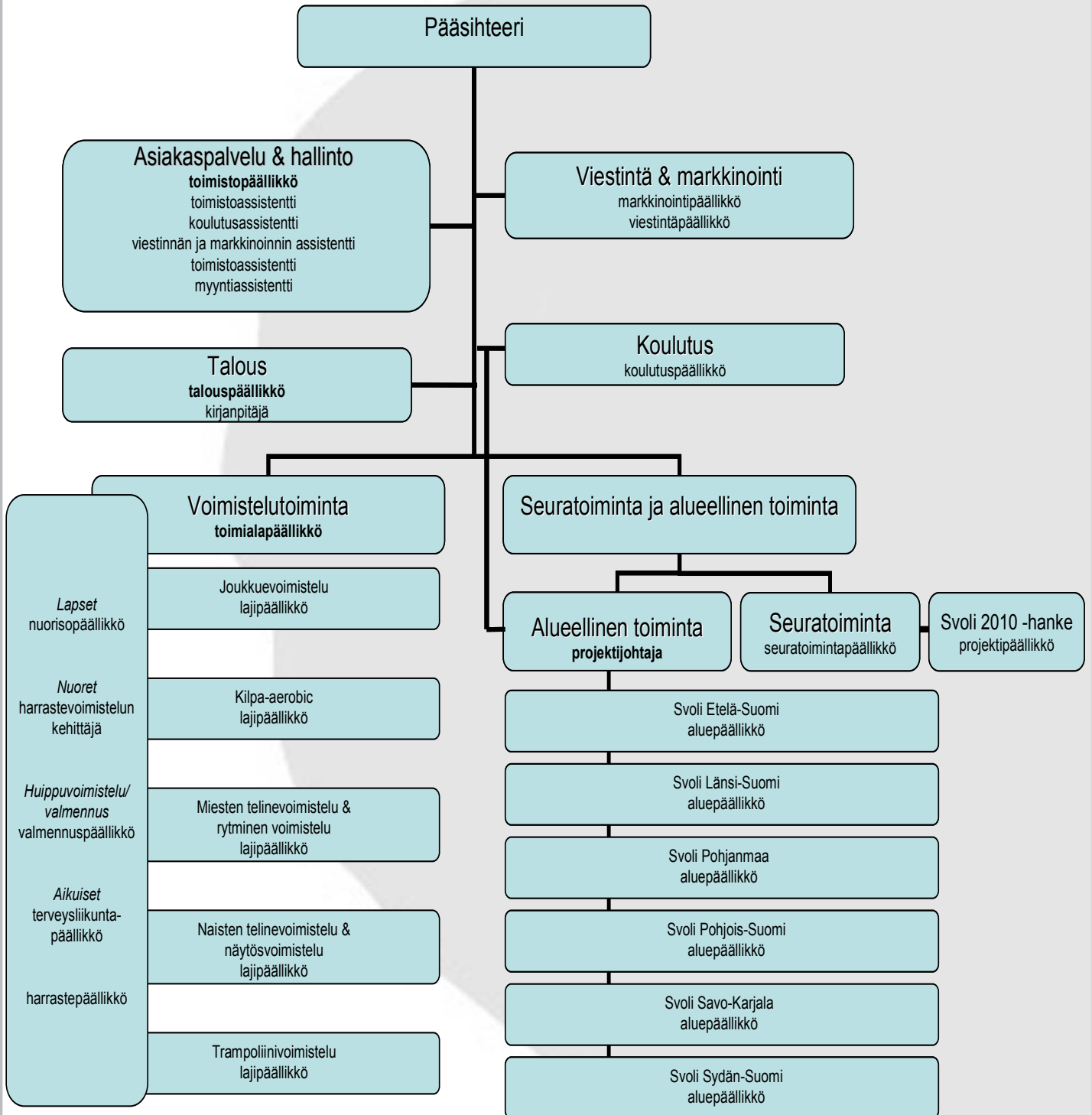

SEURATOIMINTA JA ALUEELLINEN TOIMINTA

4.3. Svolin toimihenkilöorganisaatio

Svolin toimihenkilöorganisaatiossa huippuvoimistelu kuuluu voimistelutoiminnan toimialalle. Huippuvoimistelun strategian toteuttamisesta ja huippuvoimistelun kehittämisestä vastaavat toimihenkilöistä valmennuspäällikkö, lajipäälliköt ja toimialapäällikkö.

5. KESKEISET KEHITTÄMISTOIMENPITEET VISION TOTEUTTAMISEKSI

Huippuvoimistelun strategiatyön kehittämistoimenpiteet valittiin lajien SWOT-analyysien, huippuvoimistelun yhteisen strategiatyön valmistelun ja lajien edustajien yhteisen keskustelun pohjalta.

Huippuvoimistelun strategiatyöhön vuosille 2006-2012 valittiin seuraavat kehittämistoimenpiteet:

5.1. Voimistelun valmennusjärjestelmän luominen

Taustatyö

Voimistelun valmennusjärjestelmän luomisen taustatyössä kartoitettiin Suomen Olympiakomitean ja muiden suomalaisten lajiliittojen avulla menestystä tuovia suomalaisia valmennusjärjestelmiä. Taustatyössä analysoitiin noin kymmenen suomalaisen menestyneen valmennusjärjestelmän rakennetta, toimintaa ja tuloksia. Vertailuksi kartoitettiin haastattelujen pohjalta neljän kansainvälisesti menestyneen voimistelumaan liittotasoisia valmennusjärjestelmiä. Kartoituksessa kiinnitettiin erityisesti huomiota menestyneiden monilajiliittojen järjestelmien sekä länsimaissa menestyvien järjestelmien rakenteeseen. Taustatyössä tärkeänä elementtinä kartoitettiin lisäksi yhdessä voimistelulajien lajivaliokuntien kanssa lajien omat tarpeet yhteisen valmennusjärjestelmän luomiseksi sekä dokumentoitiin lajien valmennusjärjestelmät. Taustatyön edetessä päätettiin voimistelun valmennusjärjestelmän luomisen kehittämistoimenpiteisiin liittää ohjeistus lahjakkuuksien löytämiseksi ja eteenpäin ohjaamiseksi voimistelussa.

Johtopäätökset

Taustatyön tuloksena koettiin tärkeäksi luoda voimistelulle yhteinen, menestystä tuottava, lajien erityispiirteet huomioiva valmennusjärjestelmä. Todettiin, että tällä hetkellä lajeilla on hyvin eri kehitysvaiheissa olevat valmennusjärjestelmät. Lajien valmennusjärjestelmistä löytyi neljä yhtymäkohtaa, jotka antavat yhteistä rakennetta työn valmisteluun. Yhtymäkohdat ovat: valmennusprojektit, maa-joukkue toiminta, valmennusrinkitoiminta ja aluevalmennustoiminta. Lajien lajivaliokuntien kanssa käytiin keskustelu, jossa lajit nostivat voimistelun valmennusjärjestelmän strategian kiireellisimmäksi ja tärkeimmäksi kehittämistoimenpiteeksi.

Suomalaisten valmennusjärjestelmien kartoituksessa ilmeni menestyvien lajien suuri resursointi valmennustoimintaan sekä toiminnan järjestelmällisyyteen. Lähes kaikilla vahvoilla suomalaisilla menestyslajeilla oli päävalmentajakeskeinen valmennuskulttuuri sekä mahdollisuus valmennuskeskusten käyttöön.

Todettiin, että voimistelun valmennusjärjestelmän luominen on edellytyksenä tavoiteltaessa sidosryhmien tukimuotoja.

Voimistelun valmennusjärjestelmän avulla on mahdollista luoda huippuvoimistelulle järjestelmällistä menestystä tuottavaa toimintaa, verkostoitua sekä kerätä, hyödyntää

ja jakaa tietoa yhdessä tulosten saavuttamiseksi ja toiminnan kehittämiseksi.

Luomalla valmennusjärjestelmän osaksi ohjeistus lahjakkuuksien löytämiseksi ja eteenpäin ohjaamiseksi voimistelussa, mahdollistetaan jokaisen voimistelijan siirtyminen omaa taitoaan vastaavaan valmennukseen sekä mahdollisuus siirtymiseen lajien välillä. Näin vähennetään drop outia ja annetaan voimistelijoille lisää mahdollisuuksia jatkaa uraansa.

Tavoitteet

1. Voimistelulajien valmennusjärjestelmä

Rakennetaan voimistelulajien yhteinen, lajien erityispiirteet huomioiva valmennusjärjestelmä. Liittojohtoisen valmennusjärjestelmän tavoitteena on tuottaa kansainvälistä menestystä ja olla liitossa, alueilla ja seuroissa huippuvoimistelun parissa toimivien voimistelijoiden, valmentajien ja muiden toimijoiden käytössä.

Varmistetaan uudenlaisen valmennusjärjestelmän sisältöjen ja toimintatapojen rakentaminen, jossa tieto kerätään, hyödynnetään, jaetaan ja jalostetaan lajeissa ja lajien välillä. Painotetaan valmennusjärjestelmän luomisessa omaa voimistelulle sopivaa, uudenlaista ajattelutapaa.

2. Taloudellisen tuen kasvattaminen

Lisätään toimenpiteitä sekä kehitetään toimintaa huippuvoimistelun taloudellisen tuen kasvattamiseksi. Suunnataan toimenpiteitä liiton oman huippuvoimistelun budjetin kasvattamiseen sisäisen ja ulkoisen rahoituksen avulla. Rakennetaan tukijärjestelmä voimistelijoille, joilla on realistiset tavoitteet ja mahdollisuudet olympiakilpailuihin valintaan. Rakennetaan liiton huippuvoimistelun markkinointi- ja viestintäohjelma.

3. Sidosryhmien valmennustuet

Tavoitellaan toiminnan laatua ja organisoitumista parantamalla sidosryhmien valmennustukia. Tavoitellaan pitkällä tähtäimellä Suomen Olympiakomitean valmentaja-, kehittämis-, ja järjestelmätukia. Ollaan valmiita kehittämään toimintaa linjassa komitean tavoitteiden kanssa. Tavoitellaan yhteistyötä KIHU:n kanssa tutkimus- ja kehittämissankkeissa. Tavoitellaan OPM:n tulosperusteisen määrärahan kasvattamista huippuvoimistelun osalta.

4. Ohjeistus lahjakkuuksien löytämiseksi ja eteenpäin ohjaamiseksi

Luodaan valmennusjärjestelmän osaksi ohjeistus lahjakkuuksien löytämiseksi ja eteenpäin ohjaamiseksi voimistelussa. Turvataan mahdollisuus siirtyä omaa taitoaan vastaavaan valmennukseen lajien sisällä sekä mahdollisuus siirtymiseen lajien välillä.

5. Voimistelulajien yhteinen olympiavalmennusprojekti

Toteutetaan lajien yhteinen olympiavalmennusprojekti osana yhteistä valmennusjärjestelmää. Tuetaan lajien valmennusprojekteja.

Dokumentoidaan tiedot.

5.2. Seuratoiminnan kehittäminen kilpa- ja huippuvoimistelun näkökulmasta

Voimistelun lajikuluttuuriin ja erityispiirteisiin kuuluu vahva seuratoiminta. Seurat ovat menestyksen ja toiminnan tekijöitä ja huippuvalmentajat toimivat seuroissa.

Taustatyö

Seuratoiminnan kehittämisen taustatyössä kartoitettiin ja analysoitiin kyselytutkimuksella liiton lajien seitsemän menestyneimmäksi arvioitua seuraa ja niiden toiminnan tunnusluvut sekä toiminnan rakenne huippuvoimistelun näkökulmasta. Vertailuksi sama kysely tehtiin neljässä menestyneessä muun lajin suomalaisessa seurassa sekä muutamassa kansainvälisessä voimisteluseurassa. Lisäksi taustatyössä kartoitettiin suomalaista tutkimustietoa ja kirjallisuutta seuratoiminnasta sekä pohdittiin muun yhdistys- ja yritystoiminnan toimintamallien mallintamisen mahdollisuuksia voimistelulajeihin.

Johtopäätökset

Seurojen kehittäminen huippuvoimistelun näkökulmasta koettiin erityisen tärkeäksi taustatyön tulosten valossa. Tarvetta seurajohtajien koulutukselle huippuvoimistelun näkökulmasta on paljon. Ammattimaisia, päätoimisia valmentajia on liian vähän ja seurojen harjoitus- ja työympäristöt tarvitsevat tukea ja parannusta. Seurat tarvitsevat tukea erityisesti huippuvoimistelun tuomiin haasteisiin.

Tavoitteet

Seuraorganisaation kehittämisen tueksi luodaan jatkuvan kehityksen malli.

1. Seuratoimijoiden koulutus huippuvoimistelun näkökulmasta

Rakennetaan liittotasoisista koulutusta huippuvoimistelun näkökulmasta seurajohtajille ja seuratoimijoille. Koulutuksessa ja tuessa otetaan huomioon seurojen haasteet huippuvoimistelun näkökulmasta. Tuetaan seuroja koulutuksella valmennustoiminnan rahoituksen ulkoisessa lisäämisessä, markkinoinnissa, tuotteistamisessa, yhteistyökumppanuuksien luomisessa, viestinnässä, strategisessa suunnittelussa ja taloushallinnollisissa asioissa.

2. Seuratoiminnan ammattimaistaminen

Huippuvoimistelun parissa toimivien päätoimisten ammattivalmentajien määrää pyritään lisäämään seuroissa. Rakennetaan seuroille malleja ja mallintamisen mahdollisuuksia ammattivalmentajien palkkaamiseksi ja ammattimaisen valmennustoiminnan rakentamiseksi seuraan. Tavoitteena on seuratoimijoiden ja päätoimisten valmentajien työpaikkojen lisääminen siten, että samalla sekä seuran toiminta että talous kehittyvät. Tuetaan seuroja työnantajuuksessa. Parannetaan tätä kautta valmentajien työympäristöä sekä päivittäisvalmennuksen tasoa.

3. Mallintaminen ja verkostoituminen

Luodaan liitolle toimintamalli, jossa seurajohtajilla ja toimijoilla on mahdollisuus keskinäiseen verkostoitumiseen, tiedon jakoon ja toiminnan mallintamiseen. Tavoitteena on kerätä, jakaa ja hyödyntää tietoa sekä dokumentoida sitä käytettäväksi ja jalostettavaksi. Tuetaan seuroja verkostoitumiseen ja avoimeen tiedonjakoon.

Dokumentoidaan tiedot.

5.3. Huippuvoimistelun osaamiskeskuksen luominen

Taustatyö

Huippuvoimistelun osaamiskeskuksen luomisen taustatyössä arvioitiin liiton nykyisen osaamisen arvioinnin tilaa ja toimenpiteitä. Taustatyössä kartoitettiin osaamisesta löytyvää suomalaista tutkimustietoa ja kirjallisuutta. Lisäksi kartoitettiin ja pohdittiin urheilun alueella sekä muilla aloilla jo toimivia osaamiskeskuksia sekä niiden rakennetta.

Johtopäätökset

Taustatyön pohjalta koettiin tarpeelliseksi nykyaikaisen osaamisen keskittymän luominen huippuvoimistelun parissa toimivien valmentajien, urheilijoiden ja muiden toimijoiden käyttöön. Osaaminen määriteltiin tässä yhteydessä tietojen ja taitojen soveltamiseksi toimintaan.

Nykyisen huippuvoimistelun osaamisen arviointi liitossa on hyvin vähäistä eikä dokumentointia kilpailu- ja tuomaritoimintaa lukuun ottamatta ole. Tarvetta osaamisen arviointiin on jokaisella lajilla, mutta sopivia menetelmiä tietojen keräämiseksi tai käsittelemiseksi ei ole. Jatkossa tulee erityisesti miettiä, mitä ja kenen osaamista haluamme kartoittaa ja millä menetelmillä voisimme osaamista arvioida. Myös tulosten jakaminen on tärkeää.

Osaamisen kehittämiseksi on Suomen urheilujärjestöillä ja muilla tekijöillä hankkeita, mutta osaamiskeskuksia urheilun parissa Suomessa on erittäin vähän. Osaamiskeskuksia on urheilun parissa kansainvälisesti. Kartoitustyötä tulee tällä alueella jatkaa.

Yritysmailmassa on paljon osaamiskeskuksia, ja teknisiä ratkaisumalleja toteutuksen tueksi on markkinoilla useita erilaisia. Osaamiskeskuksen luomisessa painopiste tulee olla sisällön rakentamisessa ja kehittämisessä. Määrittelytyössä tulee muistaa liiton toiminnan luonne (itsenäiset toimijat ja vapaaehtoisuus) verrattuna esim. yritysten toimintaympäristöön.

Osaamiskeskuksen luomisessa verkostoidutaan ja tehdään yhteistyötä muiden yhteistyötahojen ja sidosryhmien kanssa.

Tavoitteet

1. Osaamiskeskus

Luodaan nykyaikainen osaamisen keskittymä, joka tukee päivittäisvalmennuksen sekä valmentajan ja urheilijan toimintaympäristön parantamista. Luomalla osaamisen keskittymä, varmistetaan huippuvalmennuksen korkea taso ja jatkuva kehitys.

2. Verkostoituminen

Luodaan osaamisen keskittymään mahdollisuudet verkostoitua huippuvoimistelun sisäisesti ja muiden sidosryhmien kanssa ulkoisesti. Mahdollistetaan tiedon nopea löytyminen ja helppo käyttö.

3. Toimintatavat

Valitaan osaamisen keskittymään uusia teknisiä ratkaisuja ja helpottamaan ja nopeuttamaan huippuvoimistelun parissa toimivien työtä. Kartoitetaan ja analysoidaan oman liiton osaaminen sekä sijainti.

Dokumentoidaan tiedot.

5.4. Harjoitusolosuhteiden parantaminen kohti valmennuskeskusajattelua

Taustatyö

Taustatyössä kartoitettiin voimistelulajien nykyiset harjoitusolosuhteet. Kartoitus tehtiin internet kyselynä lajien SM-tason seuroille. Taustatyössä pohdittiin lisäksi huippuvoimistelulta vaadittavien harjoitusolosuhteiden määrittelyä sekä Suomessa toimivien valmennus- ja lajien kehityskeskusten toimintaa.

Taustatyön johtopäätökset

Tehtyjen seurakyselyiden perusteella eniten kansainvälisen huipun tavoittelua rajoittavia tekijöitä olivat seuraavat:

- Puutteet harjoitustiloissa (tuntimäärien vähäisyys, kohtuuttomat kellonajat, liian suuri määrä voimistelijoita yhtä aikaa samassa harjoitustilassa, telineiden / välineiden laadullinen riittämättömyys).
- Puutteet valmentajien määrässä, taitotasossa ja ammattimaisuuden asteessa; valmentajia on määrällisesti liian vähän ja valmentajien koulutustaso on alhainen ja päätoimisten valmentajien osuus on minimaalinen.
- Puutteet yhteistyössä koulujärjestelmän kanssa.

Tärkeimmät ratkaistavat kysymykset valmennuskeskusta kohti mentäessä ovat seuraavat:

Missä maajoukkueetasoiset urheilijat harjoittelevat? Kuka heitä valmentaa? Miten toiminta on resursoitu?

Taustatyö osoitti, että voimistelussa kansainvälistä menestystä saavuttaneilla mailla on valmennuskeskusjärjes-

telmä. Arvokilpailuissa menestyvillä suomalaislajeilla ja Suomen Olympiakomitean järjestelmätukea saavilla lajiilijoilla on pääsääntöisesti valmennuskeskusjärjestelmä.

Toimenpiteissä on tärkeää miettiä, miten voidaan rakentaa juuri voimistelulle sopivaa valmennuskeskustoimintaa ja miten yhdistää erilaiset valmennuskeskustoimintaan kuuluvat osatekijät.

Tavoitteet

1. Harjoitusolosuhteet

Kehitetään huippuvoimistelun harjoitusolosuhteita määrällisesti ja laadullisesti lajien erityispiirteet huomioiden. Kehittämisen tavoite on kansainvälinen menestys. Tavoitteen saavuttamiseksi tehdään liittotasoisia toimenpiteitä päivittäisvalmennuksen ja toimintaympäristön riittävän määrän ja laadun varmentamiseksi. Kehittämisessä kiinnitetään huomiota erityisesti harjoitustilojen määrällisten ja laadullisten puutteiden parantamiseen sekä päätoimisten valmentajien määrän ja taitotason lisäämiseen.

2. Tukitoimijärjestelmä

Tukitoimijärjestelmä perustuu alueellisesti keskitettyihin tukitoimiin, jonka kautta on mahdollista rakentaa tukiverkosto yksilöllisesti urheilijalle. Etsitään mahdolliset kumppanit tukijärjestelmään paikkakuntaakohtaisesti.

3. Valmennuskeskus

Tähdätään siihen, että voimistelulle on tulevaisuudessa mahdollista luoda valmennuskeskus.

4. Koulujärjestelmä

Lisätään yhteistyötä koulujärjestelmän kanssa.

Dokumentoidaan tiedot.

6. STRATEGIAN TOTEUTUMISEN TALOUDELLISET EDELLYTYKSET

6.1. Huippu-urheilun budjetti

Svolilaisen huippu-urheilun budjetti muodostuu seuraavista osa-alueista:

- Lajien budjetit (mm. maajoukkue-, valmennus- ja koulutustoiminta)
- Huippu-urheilua toteuttavien toimihenkilöiden palkat
- Luottamusryhmien kulut (lajivaliokunnat ja huippuvoimistelun työryhmä)

Jotta strategian kehittämishankkeet voitaisiin toteuttaa täysmääräisesti sekä taloudellisia, että henkilöresursseja on lisättävä ja yhteistyötä parannettava.

6.2. Lisärahoituksen lähteet

Svolilaisen huippu-urheilun kehittämiseksi ja huippuvoimistelun strategian toteuttamiseksi:

- Toimitaan huippuvoimistelun markkinointi- ja viestintäohjelman mukaisesti, mm. yhteistyökumppanit
- Tavoitellaan pitkällä tähtäimellä Suomen Olympiakomitean valmentaja-, kehittämis-, ja järjestelmätukia.
- Tavoitellaan OPM:n tulosperusteisen määrärahan kasvattamista huippuvoimistelun osalta.
- Tavoitellaan yhteistyötä KIHU:n kanssa tutkimus- ja kehittämishankkeissa.

Edellytyksenä strategian toteuttamiselle on lisärahoituksen saaminen strategiakauden aikana.

7. STRATEGIAN TOTEUTUKSEN SEURANTA, ARVIOINTI JA KEHITTÄMINEN

Huippuvoimistelun strategian toteutuksen seuranta ja tulosten arviointi toteutetaan erillisen arviointisuunnitelman mukaan. Tarkoituksena on seurata ja arvioida strategian toteutumista ja aikaansaatuja tuloksia. Strategian seuranta ja arviointi liitetään osaksi liiton suunnittelu-, toteutus- ja seurantajärjestelmän mukaista toimintaa.

Arvioinnin kohde

Seurannan ja arvioinnin kohteena ovat liiton huippuvoimistelun strategian kehittämistoimenpiteet ja niillä saavutetut tulokset. Huippuvoimistelutoimintaa arvioidaan osana liiton kokonaistoimintaa ja osa-alueittain valittujen kehittämistoimenpiteiden näkökulmista.

Arvioinnin tarkoitus ja tavoite

Arvioinnin tarkoituksena on huippuvoimistelun strategiaprosessin toteutumisen ja sen tulosten arviointi. Tavoitteena on selvittää kuinka strategiassa määritellyt kehittämistoimenpiteet edistävät koko strategialle asetettujen tavoitteiden toteutumista. Arvioinnin tuloksia käytetään erityisesti huippuvoimistelutoiminnan, mutta mahdollisuuksien mukaan myös liiton muun voimistelutoiminnan kehittämiseen. Arvioinnin aikana huomioidaan toimintaan osallistuvien ja eri asianosaistahojen näkemykset. Arvioinnin toteuttaminen ja arviointitulosten hyödyntäminen toteutuu tiiviissä vuorovaikutuksessa keskeisten asianosaistahojen kanssa.

Arvioija

Arviointi toteutetaan pääasiassa liiton sisäisenä arviointina eri asianosaistahojen kanssa. Keskeisiä ryhmiä ovat hallitus, voimistelun yhteistyöryhmä, huippuvoimistelun kehittämisyhmä, lajivaliokunnat ja liiton vastaavat toimihenkilöt. Jatkossa selvitetään mahdollisuuksia ulkoisen arvioinnin hyödyntämiseen strategiaprosessin ja erityisesti sen tulosten arvioinnissa, esimerkiksi vuosittainen tai kahden vuoden välein toteutettavat katselmuksot olympiakomitean edustajien ja KIHU:n edustajien kanssa.

Arvioinnin aikataulu

Arviointia tehdään koko strategiakauden vuoteen 2012 asti. Arviointitieto kootaan vuosittain osana toiminnan suunnittelu- ja seurantajärjestelmän mukaista aikataulua. Arvioinnin tuloksia ja johtopäätöksiä käytetään liiton huippuvoimistelutoiminnan kehittämiseen.

Arvioinnin menetelmät ja arvioinnin toteuttaminen

Voimisteluliiton koko toiminnan strategian laatimisessa ja siten myös sen arvioinnissa on otettu käyttöön tasapainotetun kokonaisarvioinnin malli (BSC, tuloskortti). Huippuvoimistelun strategian seuranta ja arviointi rakennetaan saman mallin sovelluksena. Tällöin huippuvoimistelun strategiaprosessin toteutuminen ja tulokset tulevat arvioitaviksi osana koko liiton toiminnan arviointia toimintajärjestelmän (arvioinnin tekijät, arvioinnin kriteerit ja indikaattorit, mittarit, aikataulu, raportointi, arvioinnin tulosten hyödyntäminen, johtopäätökset, sovitut menetelyt parannuksien toteuttamiseksi) mukaisesti.

Raportointi ja arviointitulosten käyttö

Huippuvoimistelun strategiaa käytännössä toteuttavien kehittämistoimenpiteiden toteutus ja niiden tulokset dokumentoidaan huolellisesti sähköiseen muotoon. Toteutusprosessin ja tuloksien lisäksi käytetyt toimintatavat ja valitut toimintamallit kuvataan. Raportointi tehdään vuosittain em. asianosaistahoille toimintakertomuksen aineiston kokoomisen ja toiminnan arvioinnin yhteydessä vuoden lopussa. Raportoinnissa selvitetään strategian toteutumisen eteneminen kuten toteutetut toimenpiteet ja saavutetut tulokset sekä jatkotyön kannalta merkittävät vahvuudet ja kehittämiskohteet. Johtopäätökset etenemisestä ja tarpeelliset parannustoimet kirjataan raportteihin. Päähavainnot julkistetaan vuosittain erikseen ja liitetään liiton toimintakertomukseen. Tuloksia käytetään huippuvoimistelun kehittämistoimenpiteiden ja liiton muun voimistelutoiminnan kehittämiseen.

LÄHTEET

Strategian valmistelutyössä kehittämissryhmä käytti apunaan seuraavia lähteitä:

- Huippu-urheilu 2000-luvulla Strategia suomalaisen huippu-urheilun kehittämiseksi 2002-2006
- Opetusministeriön huippu-urheilutyöryhmän muistio
- Suomen Olympiakomitean tuottamat materiaalit
- Suomen Antidoping toimikunnan tuottamat materiaalit
- Adecon huippu-urheilusta työelämään -hankkeen yhteistyö
- Suomen Voimisteluliitto Svolin tuloskortti
- Suomen Voimisteluliitto Svolin tilastot ja materiaalit
- Suomen Voimisteluliitto Svolin voimistelulajien SWOT analyysit
- Suomalaiseen urheiluun liittyvät internet-sivustot
- Asiantuntijoiden haastattelut
- Suomen Voimisteluliitto 1900-2000, 100 vuotta voimistelua
- Naisliikuntaa 100 vuotta
- Huippu-urheilu pohjoismaissa, opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä

SUOMEN VOIMISTELULIITTO SVOLI

Hämeentie 105 A, 00550 Helsinki

Puh. (09) 5490 331

etunimi.sukunimi@svoli.fi

www.svoli.fi

ALUETOIMISTOT

SVOLI ETELÄ-SUOMI

Hämeentie 105 A, 00550 Helsinki, puh. (09) 5490 3385

SVOLI LÄNSI-SUOMI PORI

Liisankatu 11, 28130 Pori, puh. (02) 529 6615

SVOLI LÄNSI-SUOMI TURKU

Yliopistonkatu 31, 20100 Turku, puh. (02) 515 1950

SVOLI POHJANMAA

Keskuskatu 6, 60100 Seinäjoki, puh. (06) 420 3027

SVOLI POHJOIS-SUOMI

Sammonkatu 6, 90570 Oulu, puh. (08) 311 2530

SVOLI SAVO-KARJALA

Savilahdentie 6 A L 61, 70210 Kuopio, puh. (017) 261 3663

SVOLI SYDÄN-SUOMI

Sarvijaakonkatu 32, 33540 Tampere, puh. (020) 748 2640

www.svoli.fi

Hyvässä seurassa on ilo liikkua!®

